

แนวทางการจัดทำผลงานทางวิชาการ อย่างมีคุณภาพ

ดร.กล้า สมตระกูล

แหล่งที่มาของหัวข้อผลงานวิชาการ

1. จากทฤษฎีต่างๆ
2. จากประสบการณ์ของผู้ทำ
3. จากหนังสือวารสาร
4. จากข้อเสนอแนะของผลงานวิจัย
5. จากบทความของผลงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์
6. จากการรวบรวมความคิดของผู้อื่น

ประเด็นปัญหาจากการเรียนการสอน

1. วิธีสอนที่ใช้
2. ปัญหาของผู้เรียน
3. การมีงานทำของผู้เรียน
4. ตำรา สื่อการเรียน
5. จำนวน เพศ ของนักศึกษา
6. สภาพแวดล้อม
7. ปัญหาการสอนของครู
8. การบริหาร การบริการแก่นักศึกษา

การประเมินหัวข้อที่จะทำการวิจัย

1. ความใหม่
2. ความน่าสนใจ
3. ความสำคัญ
4. ความเป็นไปได้ทางปฏิบัติ
5. การมีข้อมูลเพียงพอ
6. ความร่วมมือและความช่วยเหลือที่จะได้รับ
7. การนำไปใช้และเป้าหมาย
8. ความมุ่งมั่น

สิ่งที่ควรพิจารณาก่อนตัดสินใจ

ด้านส่วนตัว

1. สอดคล้อง ตรงใจกับผู้วิจัย
2. เหมาะกับความรู้ความสามารถ
3. ความเพียงพอของเครื่องมือเครื่องใช้ เวลาและงบประมาณ
4. การสนับสนุนจากหน่วยงาน

ด้านสังคม

1. ความมีคุณค่าต่อสถานศึกษา ต่อสังคม
2. การซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น

ประเด็นสำคัญที่ต้องคำนึงถึง

1. ผลงานทางวิชาการจะต้องไม่เคยใช้เป็นวิทยานิพนธ์ หรือคัดลอกจากผู้อื่น
2. ผลงานทางวิชาการเป็นผลงานของบุคคล ไม่ใช่ของกลุ่มบุคคล
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำผลงานด้านการบริหาร หรือเชิงการบริหารเท่านั้น
4. ผู้ช่วยผู้บริหารจะต้องทำผลงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

การจัดทำปก รูปเล่มผลงานวิชาการ

1. ไม่ควรมีภาพกิจกรรม ภาพบุคคล ลวดลาย สีฉูดฉาดหลาย
2. ชื่อผลงานควรระบุเนื้อหา กลุ่มเป้าหมาย และเป้าประสงค์ของงานวิจัยที่ชัดเจน
3. ขนาด รูปแบบการพิมพ์ ควรเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

การดำเนินงานวิจัย

1. ควรวางแผนการดำเนินงานวิจัยล่วงหน้า ไม่ควรทำงานวิจัยย้อนหลังเมื่อผลงานจบสิ้นแล้ว
2. ควรหาทีมที่ปรึกษาที่มีความรู้ มีประสบการณ์ และเลือกรูปแบบงานวิจัยที่เหมาะสม
3. ควรเขียนรายงานผลการวิจัยด้วยตนเอง (โดยเฉพาะ สารบัญช
ที่ 4)

หัวข้อผลงานที่ผู้บริหารอาชีวศึกษามักเลือก

- 1.การพัฒนาอาคารสถานที่ ภูมิสถาปัตยกรรม
- 2.การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ยาเสพติด การทะเลาะวิวาท
- 3.การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน แบบทวิภาคี การสอนแบบ
โครงการ การสอนด้วยระบบ ICT
- 4.การพัฒนากิจกรรมนักศึกษา Fix it center การส่งเสริม
วัฒนธรรมและนันทนาการ
- 5.การพัฒนาคุณภาพครูผู้สอน การนิเทศการสอน

หัวข้องานวิจัยที่ผู้บริหารอาชีพศึกษามักเลือก

6.การพัฒนาหลักสูตรอาชีพท้องถิ่น

7.การพัฒนาการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

8.การพัฒนาระบบการบริหาร ระบบบริการต่างๆ

9.การจัดระบบบริหารจัดการความรู้ KM

10.การประกันและการประเมินคุณภาพ

บทที่ 1(บทนำ)

1.การตั้งชื่อเรื่อง สื่อความหมาย ตรงประเด็น สั้น ควรบอก 3 ด้าน

1.1 เนื้อหาสาระ

1.2 ประชากรที่ศึกษา

1.3 วิธีการศึกษาและผลที่จะได้รับ

2.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

2.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหาในปัจจุบัน

2.2 ข้อมูลหรือคำตอบที่ยังขาด

2.3 หากมีผู้ศึกษาไว้ก่อน ควรชี้ประเด็นให้ชัดเจน

บทที่ 1(บทนำ)

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

2.2 บอกสิ่งที่จะทำเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่อยากรู้ เช่น เพื่อศึกษา..เพื่อเปรียบเทียบ...

3.สมมุติฐานการวิจัย คือสิ่งที่ผู้วิจัยคาดว่าจะเป็นคำตอบที่อยากรู้
สมมุติฐานที่ดีต้อง

3.1 ชัดเจน เจาะจง ง่ายต่อการเข้าใจ

3.2 ทดสอบได้

3.3 สอดคล้องกับความเป็นจริง

3.4 รับกับวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ

บทที่ 1 บทนำ

4. นวัตกรรมเฉพาะ เป็นการกำหนดความหมายของคำหลัก (Key words) ที่เจาะจงใช้เฉพาะในงานวิจัยนั้นเท่านั้น หรืออาจเป็นคำที่ใช้มากในงานวิจัยนั้นๆ แต่อาจมีความหมายที่กว้างเกินขอบเขตงานวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ผลงานทางวิชาการที่มีการเผยแพร่ในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ อินเทอร์เน็ต ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับเรื่องที่จะวิจัย มีความสำคัญ 3 ประการ

1. เป็นเครื่องมือเชื่อมโยงความรู้ทางวิชาการ

2. เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ 5 ด้าน

2.1 ได้แนวคิดทฤษฎี

2.2 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา

2.3 ได้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะปัญหา นิยามตัวแปรและขอบเขตงานวิจัย

2.4 ได้ความรู้และแนวคิดจากงานวิจัยในอดีต

2.5 ได้ข้อค้นพบของงานที่ทำไว้ในอดีต

3. เป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพของรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักและวิธีการเสนอรายงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. เสนอสาระที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาเอกสาร
2. จัดหัวข้อสาระที่สังเคราะห์เสนอตามประเด็นที่ต้องการ
3. เสนอรายงานให้มีความเชื่อมโยงกันตลอดทุกหัวข้อ
4. ควรมีการสรุปชี้ประเด็นความสอดคล้องหรือขัดแย้งกัน
5. ใช้ภาษาเขียนที่เป็นประโยคสั้น ชัดเจน
6. ควรมีการสรุปประเด็นสำคัญแต่ละตอน
7. เมื่อเขียนบทที่ 2 เสร็จ ควรเก็บไว้ 1 สัปดาห์แล้วอ่านทบทวนแล้วปรับปรุง

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สรุปขั้นตอนการเขียนบทที่ 2

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเอกสาร
2. วางเค้าโครงหัวข้อที่ต้องการศึกษา
3. กำหนดลักษณะของเอกสารที่ต้องการ
4. สืบค้นและจัดหาเอกสาร
5. อ่านเอกสารและจดบันทึก
6. สังเคราะห์สาระที่ได้จากการอ่าน
7. นำเสนอรายงาน
8. ไม่ลืมการบันทึกแหล่งที่มาเพื่อการอ้างอิง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

สาระสำคัญประกอบด้วย

- 1.สาเหตุหรือประเด็นปัญหาที่ต้องทำการวิจัยและวัตถุประสงค์
- 2.ขอบเขตการวิจัย
 - ด้านเนื้อหา
 - ระยะเวลา
 - ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
 - วิธีวิจัย
 - พื้นที่วิจัย
- 3.การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้สถิติที่สอดคล้องกับลักษณะข้อมูลที่เก็บ
- 4.เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ควรนำข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือชนิดต่างๆ มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ และเรียบเรียงเชิงพรรณนา ตามจุดมุ่งหมาย เป็นข้อๆให้ชัดเจน
2. การตรวจสอบค่าทางสถิติและการแปลความเป็นข้อมูล จำเป็นต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ ถูกต้อง
3. อย่าแปลความ โดยที่ไม่มีข้อมูลหรือสถิติสนับสนุน

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1.สรุปผล

นำข้อมูลที่น่าเสนอเป็นข้อๆ ตามจุดมุ่งหมายงานวิจัยในบทที่4 มาสรุปเสนอให้กระชับ โดยเฉพาะประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญ

2.การอภิปรายผล

นำประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญมาอภิปรายถึงสาเหตุของผลที่เกิดและความสอดคล้องกับ หลักการ ทฤษฎี หรือความสอดคล้อง ความขัดแย้งกับ หลักการหรืองานวิจัยของผู้อื่น

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ระบุถึงแนวทางการนำผลวิจัยนี้ไปใช้อย่างไร โดยหน่วยงานใด ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ระบุถึงงานวิจัยอื่นที่ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัยนี้

บรรณานุกรม

- 1.อ้างอิงทุกสาระที่คัดลอกข้อมูล
- 2.บรรจุทุกเรื่องอ้างอิงไว้ในบรรณานุกรม
- 3.ศึกษารูปแบบการทำบรรณานุกรมที่ได้มาตรฐานสากล

สาระที่ควรบรรจุไว้ในภาคผนวก

1. ตัวอย่างเครื่องมือทุกชนิดที่ใช้ในงานวิจัย
2. ผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือและการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น
3. รายชื่อและความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบเครื่องมือ
4. โครงการ ระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
5. ภาพกิจกรรมและ วุฒิบัตร เกียรติบัตร
6. เอกสารแสดงผลการเผยแพร่ผลงาน
7. ประวัติผู้วิจัย

สวัสดิ์ และ

■ โชคดี..... ได้ชี.....เก่า.....

ชี.....สืบ

ช่วยกัน.....ทุกคน

แนวทางการจัดทำผลงานทางวิชาการอย่างมีคุณภาพ

.....

ดร. กกล้า สมตระกูล

1. การเลือกหัวข้อวิจัย

- 1.1 ไม่ควรใช้ผลงานที่เคยใช้เป็นวิทยานิพนธ์ หรือคัดลอกจากผู้อื่น
- 1.2 ผลงานวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ เป็นผลงานของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ ไม่ใช่ของกลุ่มบุคคล
- 1.3 ผู้บริหารต้องเลือกสาระการบริหาร หรือเชิงการบริหาร
- 1.4 ผู้ช่วยผู้บริหาร ต้องเลือกเรื่องที่ได้รับมอบให้รับผิดชอบ

2. ผลงานที่ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษามักเลือก

- 2.1 การพัฒนาภูมิทัศน์ อาคารสถานที่
- 2.2 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ยาเสพติด นักเรียน ทะเลาะวิวาท
- 2.3 การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เช่น ระบบทวิภาคี การสอนแบบโครงการ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ
- 2.4 การพัฒนากิจกรรมนักศึกษา เช่น **Fix it center** ส่งเสริมวัฒนธรรมและนันทนาการ เป็นต้น
- 2.5 การพัฒนาคุณภาพครูผู้สอน การนิเทศ
- 2.6 การประกันและการประเมินคุณภาพ
- 2.7 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- 2.8 การพัฒนากิจกรรมการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.9 การพัฒนาระบบบริหาร ระบบบริการในสถานศึกษา
- 2.10 การบริหารและจัดการความรู้ (Knowledge Management)

3. การจัดทำปก รูปเล่ม (ผลงานวิชาการ)

3.1 ปกผลงานวิชาการ ไม่ควรมีภาพถ่ายบุคคล หรือกิจกรรม หรือมีลวดลายสีฉูดฉาดที่หลากหลายน

3.2 การตั้งชื่อเรื่อง ควรระบุเนื้องาน หรือกิจกรรม กลุ่มเป้าหมาย เป้าหมายที่กระชับ แต่ชัดเจน

3.3 ใช้ขนาด แบบตัวอักษร ระบบการพิมพ์ที่กำหนด

4. การดำเนินงาน งานวิจัย

4.1 ควรวางแผนการดำเนินงานเป็นขั้นตอนไว้ล่วงหน้า อย่าทำกิจกรรมก่อนแล้วเขียนงานวิจัยย้อนหลัง

4.2 ควรหาทีมที่ปรึกษา ที่มีความรู้ และเลือกรูปแบบงานวิจัยที่เหมาะสม

4.3 ควรเขียนงานวิจัยด้วยตนเอง ไม่ควรมอบบุคคลภายนอกเขียนรายงานผลการวิจัย โดยเฉพาะ บทที่ 4

5. การเขียนบทที่ 1 (บทนำ)

5.1 ภูมิหลัง หรือความสำคัญของปัญหา

5.1.1 ควรเกริ่นนำความสำคัญของประเด็นงานวิจัยที่เป็นภาพกว้าง (นำเข้าสู่เนื้อเรื่อง) ทั้งเชิงหลักการ เชิงนโยบาย ก่อน แล้วจึงดำเนินเรื่องเข้าสู่สภาพที่เป็นอยู่ในสังคมไทย ในสถานศึกษา

5.1.2 กล่าวถึงสภาพปัญหา หรือจุดอ่อนในสถานศึกษาที่เป็นอยู่ และแนวทางที่ผู้วิจัย ต้องการศึกษา ปรับปรุง แก้ไข หรือการพัฒนา

หมายเหตุ ทั้งในข้อ 5.11 และ 5.1.2 จำเป็นต้องหาข้อมูลเชิงนโยบาย กฎหมาย ทฤษฎี หลักการ ปรัชญา ตัวเลข สถิติต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ มาอ้างอิงประกอบแนวคิดของผู้วิจัย

5.2 จุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยทั่วไป มักนิยมใช้หลักการศึกษาดัง 1) สภาพที่เคยเป็นในอดีตหรือที่กำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน 2) สิ่งที่ต้องการปรับปรุง หรือควรได้รับการแก้ไข 3) แนวทางที่ควร หรือผลได้รับการพัฒนา

หมายเหตุ จุดมุ่งหมาย ควรกำหนดให้ชัดเจนให้มากที่สุด เพราะจะต้องใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

5.3 คำถามการวิจัย ควรกล่าวถึงประเด็นคำถามที่สามารถตอบตามจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ ที่ตั้งไว้ได้

5.4 ความสำคัญของการวิจัย ส่วนใหญ่ใช้หลักการที่สามารถชี้ให้เห็นว่า 1) กลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยจะได้รับประโยชน์อย่างไร 2) ผู้ดำเนินการวิจัยหรือสถานศึกษาที่ทำการวิจัยจะได้รับประโยชน์อย่างไร 3) และสังคมโดยรวมจะได้รับประโยชน์อย่างไร

5.5 นิยามศัพท์เฉพาะ นำคำหลัก (Key words) จากชื่องานวิจัยมาจำแนก และให้ความหมายที่เจาะจงใช้เฉพาะ หรืออาจเพิ่มคำหลักที่ใช้บ่อยๆ แต่ต้องการจำกัดความหมายที่ใช้เฉพาะงานวิจัยนี้

5.6 กรอบแนวคิดงานวิจัย มักนำจุดมุ่งหมายของงานวิจัย มากำหนดเป็นขั้นตอนการดำเนินงาน พร้อมแสดงกระบวนการ วิธีการวิจัย เครื่องมือที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในรูปของแผนภูมิ

6. การเขียน บทที่ 2 (เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง)

เนื้อหาในบทนี้ เป็นการรวบรวมสาระทางวรรณกรรมและงานวิจัยของผู้อื่น ที่สอดคล้องกับงานที่จะทำการวิจัย ส่วนใหญ่มักมีกรอบของสาระ ดังนี้

- 6.1 แนวคิด นิยาม ความหมายของเนื้อหาหลักของงานวิจัย
- 6.2 นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ บทบาทหน้าที่ขององค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 6.3 บริบทของพื้นที่วิจัย หรือสถานศึกษา
- 6.4 ทฤษฎีหรือ หลักการเรียนการสอนที่สำคัญ
- 6.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ทั้งในประเทศและต่างประเทศ)

7. การเขียนบทที่ 3 (วิธีดำเนินการวิจัย)

7.1 ขอบเขตของการวิจัย

7.1.1 ด้านเนื้อหา ระบุชื่อเรื่อง และจุดมุ่งหมาย และอาจขยายความเล็กน้อย

7.1.2 ด้านวิธีวิจัย ระบุรูปแบบของงานวิจัยและ วิธีศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากประชากร หรือกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการนำเสนอข้อมูล

7.1.3 ด้านระยะเวลา อาจแสดงขั้นตอนของงานวิจัยและประมาณการใช้
เวลาดำเนินงาน

7.1.4 ด้านพื้นที่วิจัย กำหนดพื้นที่หรือสถานที่ โดยเฉพาะการดำเนินการ
นอกสถานศึกษา

7.1.5 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แสดงจำนวนประชากรทั้งหมดที่อยู่ใน
กรอบของงานวิจัย และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มเลือกมาเป็นตัวแทนการให้ข้อมูล

7.2 วิธีดำเนินการวิจัย

7.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระบุประเภทหรือชนิด
ต่างๆของเครื่องมือที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่างๆ เช่น แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบ
สัมภาษณ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น พร้อมกับระบุกรอบของ
ข้อมูล และวิธีการทดสอบความเชื่อมั่น เทียบตรงของเครื่องมือ ในงานวิจัยนี้

7.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล แสดงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการ
ต่างๆ เช่น ศึกษาจากเอกสาร สังเกต สัมภาษณ์ แบบสอบถาม สนทนากลุ่ม ประชุมเชิง
ปฏิบัติการ การปฏิบัติการภาคสนาม เป็นต้น

7.2.3 การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ระบุถึงวิธีการ หรือ
ขั้นตอนหลังจากได้ข้อมูลดิบมาแล้วว่า มีการตรวจสอบ ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ
ของข้อมูลอย่างไร

7.2.4 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงวิธีการนำเสนอผลการ
วิเคราะห์ เช่น ในรูปแบบของสถิติ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

8. การเขียน บทที่ 4 (ผลการวิเคราะห์ข้อมูล)

ควรนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการรวบรวมจากเครื่องมือแบบต่างๆ
โดยแบ่งการนำเสนอเป็นตอนๆตามจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 1
อย่างชัดเจน แล้วสรุปถึงสาระสำคัญที่พบ

9. การเขียนบทที่ 5 (สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ)

9.1 สรุปผล นำสาระจากการนำเสนอข้อมูลของแต่ละจุดมุ่งหมายในบทที่ 4 มา
สรุปให้กระชับ

9.2 อภิปรายผล นำสาระสำคัญที่พบในงานวิจัย ตามจุดมุ่งหมายต่างๆมาทบทวน พร้อมอภิปรายถึงสิ่งที่ศึกษาพบว่า เกิดขึ้นได้อย่างไร มีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับ ทฤษฎี หลักการ หรืองานวิจัยของใคร

9.3 ข้อเสนอแนะ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

9.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ว่าจะมีวิธีการและขั้นตอนอย่างไร และโดยหน่วยงานใด

9.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ว่า ควรจะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากงานวิจัยนี้ในเรื่องใด อย่างไร

10. การเขียนบรรณานุกรม

10.1 ควรอ้างอิงทุกสาระที่มีการคัดลอก

10.2 ควรบรรจุทุกเรื่องที่อ้างอิงไว้ในบรรณานุกรม

10.3 ควรศึกษารูปแบบการเขียนบรรณานุกรมที่เป็นมาตรฐานสากล

11. สาระที่ควรบรรจุไว้ในภาคผนวก

11.1 ตัวอย่างเครื่องมือชนิดต่างๆที่ใช้

11.2 ผลการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น

11.3 โครงการ และคำสั่งต่างๆที่เกี่ยวข้อง

11.4 ภาพถ่ายกิจกรรม วุฒิบัตร เกียรติบัตร

11.5 เอกสารการเผยแพร่งานวิจัย

11.6 ประวัติผู้วิจัย

.....